

методів навчання, що спрямовані на формування креативного педагога, здатного до інновацій, до розуміння важливості мовної освіти.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти / Учитель початкової школи. – 2018. – №4 (вкладка). – С.1-16.
2. Закон України «Про освіту». Прийнято Верховною Радою України 05.09.2017: [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата опублікування: 28.09.2017).
3. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи. Додаток до Наказу МОН від 23.03.2018 року № 283. [Електронний варіант]. Режим доступу https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/60372/.
4. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [Електронний варіант]. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/zatverdzheno-profesiyniy-standart-vchitelya-pochatkovih-klasiv>

УДК 37.016:502.2(477) «196»

ХОМИК Я. О.,
КУЗЬМА-КАЧУР М. І.
Мукачівський державний університет, Україна

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ МИНУЛОГО В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Питання організації якісного викладання природничих наук і міцного запам'ятовування учнями знань про навколишній світ завжди цікавили педагогів, а у другій половині ХХ ст. вони набули значного розвитку і розповсюдження. Тому накопичений в цей період досвід використання форм організації та методів навчання природознавства в початковій школі доцільно проаналізувати і врахувати на сучасному етапі розвитку освіти.

Вивчення джерел психолого-педагогічної спадщини дав можливість зробити висновок про те, що питання, які розглядалися й розв'язувалися педагогами протягом другої половини ХХ століття, залишаються актуальними питаннями сучасної природничої освіти в початковій школі. Тому теоретичний доробок та практичний досвід початкової природничої освіти минулого можуть бути творчо використані для оптимізації й удосконалення навчання і виховання молодших школярів в сучасних умовах у таких основних напрямках:

– забезпечення матеріальної (наявність й обладнання кабінетів з природознавства, організація «кутків живої природи» тощо) та науково-методичної (розробка авторських навчальних програм, підручників, робочих зошитів, щоденників спостережень, навчальних посібників для вчителів) бази природничої освіти;

– дотримання вимог наступності й безперервності освіти – від дошкільної ланки до повної загальної освіти;

- постійне врахування спорідненості молодшого школяра з природним середовищем (через проведення екскурсій, спостережень, організацію самостійної роботи дітей на природі, залучення їх до природоохоронної діяльності тощо);
- розширення варіативного складника навчальних планів початкової школи за рахунок уведення факультативних занять з питань природознавства (присвячених екології, астрономії, сільському господарству тощо);
- використання організаційних форм, методів, засобів природничої освіти, спрямованих на активізацію навчально-пізнавальної діяльності школярів, їхньої самостійності та творчості (предметні уроки на основі методів проблемного навчання із застосуванням різноманітних дослідів, спостережень, практичних робіт, демонстрації природних об'єктів, залучення художньо-естетичних елементів; екскурсії та походи; посилення ролі самостійної роботи учнів у здобутті знань, набутті природознавчого досвіду).

З 1 вересня 2018р. впроваджується Нова українська школа. Система роботи Нової української школи тісно пов'язана з ідеями, які пропагував у своїй роботі В. Сухомлинський. Головна мета педагогічної творчості В. Сухомлинського – формування всебічно розвиненої особистості. У своїй книзі «Сто порад учителям» В. Сухомлинський писав про те, що дитина є істотою, яка мислить, пізнає світ не тільки навколо себе, але ще і пізнає самого себе. При чому це знання приходить не тільки розумом, а й серцем [2].

У його педагогічній системі категорія особистості займає центральне місце. Дитина – це розвиваюча система індивідуальних якостей (характеру, темпераменту, розуму, інтересів, бажань, почуттів) в єдності з соціально економічними відношеннями, тобто через школу, сім'ю, вулицю, друзів, працю. Кожна дитина – це цілий світ, світ, що не відкритий і не досліджений. [3, с. 346].

Концепція «Нової школи» пропонує нам орієнтацію на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм. Нова українська школа буде працювати на засадах особистісно-орієнтованої моделі освіти. У рамках цієї моделі школа максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси, на практиці реалізуючи принцип дитиноцентризму [1, с. 18].

В. Сухомлинський говорив, що провести урок є досить непросто, це потребує великих зусиль і творчості педагога. Якщо ж творчо працює педагог, то і творчо будуть працювати діти. Підтвердження цих слів ми можемо знайти у багатьох працях педагога. Він писав, що «школа може дати учням міцні і глибокі знання лише при тій умові, коли кожен учитель безперервно удосконалює свою педагогічну майстерність». В основі Концепції Нової української школи – творчий та відповідальний вчитель, який постійно працює над собою.

Суттєвих змін зазнає процес і зміст підготовки вчителя. Учителі вивчатимуть особистісно-орієнтований та компетентнісний підходи до управління освітнім процесом, психологію групової динаміки тощо. У зв'язку з цим варто говорити про нову роль учителя – не як єдиного наставника та джерело знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини.

В. Сухомлинський у своїй педагогічній діяльності проявив глибоке знання діалектики виховного процесу, показав взаємозв'язок усіх складових частин

навчання і виховання. Ці ідеї також відображені в «Концепції нової української школи» і будуть реалізовані в сучасних реаліях. Саме через поєднання теоретичних узагальнень з багатим практичним досвідом педагогічна спадщина В. Сухомлинського й досі не втрачає своєї актуальності та значущості.

Таким чином, модернізація системи природничої освіти націлена на формування нового освітнього простору, який дозволить забезпечити духовно-моральне становлення підростаючого покоління, підготовку учнів до життєвого самовизначення, самостійного вибору на користь гуманістичних ідеалів, використовуючи педагогічний досвід минулих століть.

Список використаних джерел

1. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/article/2372-ad-fontes-pro-kontseptsyu-novo-ukranksko-shkoli>, вільний.
2. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві / В.О.Сухомлинський. – К.: Радянська школа, 1988. – 310 с.
3. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. Том 3 / В.О.Сухомлинський. – К.: «Радянська школа», 1997. – 670 с.

УДК 378.147/.37.091.212 (045)

ЦЕГЕЛЬНИК Т. М.

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ МНЕМОТЕХНІКИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

В умовах реформування освіти гостро виникає необхідність удосконалення системи викладання, впровадження в практику вищих навчальних закладів заходів, спрямованих на своєчасне забезпечення кожному студенту адекватних умов для його розвитку, формування компетенцій повноцінної особистості та отримання якісної освіти. Велика кількість термінів, перевантаження навчальним матеріалом на певному етапі викликає небажання вчитися, знижується свідоме відношення до оволодіння знаннями, вміннями та навичками. Викладач повинен зробити все можливе для того, щоб добитися ефективності у роботі всіх студентів на практичних та семінарських заняттях, зробити процес навчання доступним та цікавим для кожного, дати будь-якому студенту (і слабкому, і сильному) відчуття себе у ситуації успіху, щоб студенти з бажанням та цікавістю відвідували пари. Одним із способів активізації розумової діяльності студентів, формування інтересу до навчального матеріалу є використання різноманітних мнемотехнічних прийомів.

Мнемотехніка (від грец. *μνημη* – пам'ять і *τεχνη* – мистецтво) – це спосіб покращення засвоєння нової інформації шляхом свідомого утворення асоціативних зв'язків за допомогою спеціальних методів та прийомів [1, с. 212].

Мнемотехнічні прийоми передусім застосовують для поліпшення засвоєння складної інформації, що не має встановлених логічних зв'язків між її елементами з погляду людини, яка її запам'ятовує, і потребує тривалого зберігання та подальшого відтворення, наприклад: послідовність цифр, історичні дати, хронологічні таблиці, нормативи, показники, та ін. Можливе запам'ятовування за допомогою мнемотехніки також різноманітної текстової інформації: плану-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>